

Nana Kwame Adjei-Brenyah

15 Juny 2021



Nana Kwame Adjei-Brenyah és originari de Spring Valley, Nova York. Graduat a SUNY Albany i MFA per la Universitat de Siracusa. La seva obra ha aparegut en nombroses publicacions, com ara *The New York Times Book Review*, *Literary Hub*, *The Paris Review*, *Guernica* i *Longreads*. Seleccionat per Colson Whitehead com un dels «5 Under 35» de la National Book Foundation. Guanyador del premi PEN/Jean Stein i finalista del premi John Leonard del National Book Critics Circle i del premi Aspen Words.

Comerç minorista

En el món del comerç minorista no has de ser mai una Lucy, has de trobar maneres de fer que el que és depriment no ho sigui tant. La Lucy era la noia que el mes passat va saltar de la quarta planta durant la pausa del dinar. Feia de caixera a Taco Town. Ara és una acció —«Encara faré una Lucy, avui, si el dia no passa una mica més de pressa»— i un nom comú —«No somriu mai, la noia nova. Sembla una Lucy»—. Jo intento no faltar mai al respecte als morts. Són altres treballadors del Prominent, tots d'altres botigues, els que l'esmenten sovint.

Ja fa temps que treballo aquí, i el més important que he après és que si vols ser feliç al centre comercial Prominent la felicitat te l'has de treballar tu, que no vindrà ella a dir-te hola què tal. És a dir, sempre que no se t'acosti algú que no parli l'idioma. Llavors és diferent.

M'encanta quan alguna senyora gran hispana ve a la botiga a comprar alguna cosa per a les seves filles, fills, nebodes o nebots i a la botiga no hi ha cap dels que parlen espanyol i han de venir a parlar amb mi. M'agrada que siguin senyores grans, perquè crec que la majoria de joves no sabem tractar-nos com si fóssim imbècils. Crec que com que han tingut diners i els han perdut i n'han tornat a tenir i els han tornat a perdre, hi ha força gent gran que és com si digués: «A la merda tot, jo somric». Potser és que estan massa cansats per tractar malament els altres.

—Parla espanyol? —començarà la senyora. Això ho dirà en anglès. Però fins i tot aquestes dues paraules

ja tindran una altra cantarella. Aquí aclucaré un ull i alçaré la mà per mesurar un centímetre d'aire entre el polze i l'índex mentre responc:

—*Muy poquito.*

Ho diré amb un somriure i una mitja rialla. La senyora em tornarà el somriure i dirà:

—*Un poco inglés.* —I riurem com si diguéssim: «Doncs em penso que haurem de buscar un terme mitjà». La conversa la portarà ella. El seu anglès és molt millor que el meu espanyol, tot i el vuitanta-sis que vaig treure a l'examen oficial d'espanyol de l'institut.

—*Una camisa para... eh.* —Mirarà al voltant, i jo m'afanyaré a dir-li alguna cosa com ara: «*Un niño o niña?*», i llavors els ulls se li encendran com brases quan hi passa l'aire, em farà un somriure obert i sincer i dirà:— *Niña, niña.* —Després em tustarà suaument el braç per dir-me que ho estic fent molt bé. S'engrescarà una mica massa, i jo també. Para-hi atenció, en aquest moment. Xucla'l com si fos l'últim glop de suc que queda al bric.

D'acord. O sigui que anirem a la secció de dona, caminant de costat, al mateix pas, com si la nostra fos una amiatat consolidada. Potser ara dirà un munt de paraules en espanyol, i jo no n'entendré gairebé cap. Però sabré que està sent extraordinàriament cordial i m'agradarà sentir-la. Si tinc sort, pescaré alguna paraula de les que he retingut d'aquelles classes d'espanyol de nivell bàsic.

No me'l podia merèixer de cap manera, el vuitanta-sis que vaig treure a l'examen. La senyora Ramírez, la professora, en els dies bons no era gaire ortodoxa, i en els pitjors estava directament com un llum. Em tenia simpatia perquè feia veure que em creia les seves històries delirants.

Una vegada la senyora Ramírez va explicar a tota la classe que la seva gossa, una d'aquelles gosses decoratives que es passen gairebé tota la vida dins d'un bolso d'imitació de cuir, es va penjar perquè va rrelliscar entre les bigues d'una terrassa quan tenia l'altra punta de la corretja lligada a la pota d'una cadira. Deia que era la demostració que fins i tot els animals pensen i senten. Em penso que volia que ens féssim vegetarians. Quan ens va explicar la història, una part de la classe n'hi va demanar més detalls: no podia voler dir que la gossa s'havia penjat literalment perquè la vida que ella li donava no la feia feliç. «Esclar que no», va respondre la senyora Ramírez. De fet no era la seva gossa. La seva gossa (la Paprika) n'estava molt, d'ella. La gossa escanyada de fet era del veí (sense nom). Hi havia hagut una confusió en algun moment; bé, no exactament una confusió, més aviat un intercanvi. Després de veure l'amor que la Paprika tenia per la senyora Ramírez, el seu veí, en Sydney (un malvat recurrent al món de la senyora Ramírez), va decidir comprar-se una gossa de la mateixa raça i dimensions. Quan es va constatar que la gosseta nova d'en Sydney no resplendia amb la delectació captivadora de la Paprika, en Sydney va dissenyar i executar un estratagema per intercanviar-les, deixant la senyora Ramírez amb aquell quisso idèntic però clarament traumatitzat des del punt de vista psicològic. La senyora Ramírez va decidir tolerar el canvi sense badar boca: «Però per què?», li va preguntar tota la classe. Com podia permetre-la, una cosa així? Llavors es va treure les ulleres com feia sempre que volia un escreix de dramatisme i amb l'altra mà es va assenyalar el pit i va dir: «*Mi corazón es grande.*».

O sigui que la senyora Ramírez no hi era tota, però li vaig caure en gràcia i me'n vaig aprofitar. Reia als trossos presumptament graciosos de les seves històries. Arrufava les celles quan sentia esmentar en Sydney. Tractava les seves llegendes com si fossin història factual. La part oral de l'examen va consistir bàsicament en un monòleg seu mentre jo assentia amb el cap i deia «sí» i confirmava que, independentment del que ella em digués, «*Mi comida favorita es pollo y arroz*» i «*Mi color favorito es rojo*». Em penso que necessitava que ens en sortíssim força bé a l'examen per aconseguir la plaça.

Per tant, quan caminem cap a la secció de dona enmig d'una gran xerrera en espanyol que no entendre, m'aturaré de cop i volta quan la senyora —que a hores d'ara ja és gairebé la meva millor amiga— digui «*rojo*».

«*Una camisa rojo, sí*», diré, amb un somriure triomfant. I llavors la dona gairebé farà bots d'alegria. Potser em tornarà a agafar l'espatlla. Aquesta vegada no me la tustarà i prou. Serà una abraçada de la mà. Li notaré una mica les ungles a través de la samarreta. Com si la nostra amistat fos de tota la vida. D'aquelles amistats que se saben les pitjors misèries, que no sempre parlen però que es visiten prou sovint i decoren internet amb les fotografies dels fills respectius. Finalment arribarem a les camises, i n'hi haurà per triar i remenar. Jo hi passaré la mà com si fossin una arpa i faré un petit ball. Ella picarà de mans i em somriurà i em tornarà a tocar l'espatlla tot dient-me: «*Gracias, gracias*», i riurà. Jo també riurà. Les dues rialles s'aniran apagant, perquè entendrem que hem arribat a la parada final del nostre recorregut. Li faré un somriure i li diré: «Si necessita res més, busqui'm», i ella em respondrà amb la seva cantarella vernacle, «okay, okay» i jo me n'aniré cap a una enorme paret de texans plegats que s'han de comptar abans de les 12:30. Ahir n'hi havia 1.598. Avui n'hi hauria d'haver 1.595. Els comptem cada dia, perquè en Richard s'està posant molt fort amb la prevenció de pèrdues. Trobar feina no és fàcil. A casa hi tinc un angelet que em necessita, i treballa per ella. I ho faig bé, això d'aconseguir que la gent compri. O sigui que els compto.

Compto les columnes de texans amb la carpeta i el bolígraf per no descomptar-me. Compto els de cada secció i després calculo els totals. Si el resultat no quadra perfectament amb l'inventari de l'ordinador els torno a comptar, tocant-los tots, sentint com la rígida roba blava em xucla la humitat dels dits. La senyora hispana remena les piles mirant de trobar la camisa perfecta. Quan finalment n'agafa una que li agrada, per com se'n va cap a la caixa ja saps que està satisfeta. Farà contenta algú. En llocs com aquest t'hi has d'aferrar, a l'alegria, perquè no n'hi ha prou per a tothom. El comerç minorista no serà mai com les forces armades o la policia. Almenys és una feina. Podria ser pitjor. A cada lloc és diferent. Hi ha llocs on la gent es menja maduixes amarades d'alcohol i cobertes de xocolata. Hi ha llocs on tot té gust de còlera. La idea és que fins i tot en un lloc com aquest has de pensar de quina manera podries estar ajudant algú, o podries acabar sent una Lucy.

No m'agrada gens fer servir el seu nom d'aquesta manera, però tot el centre ho fa. El millor venedor de la nostra botiga em va dir que no hi pensés gaire perquè aviat seria algú altre. Em va dir que més o menys cada sis mesos algú fa el gran salt. Diu que abans de la Lucy va ser la Jenn de Radio Castle; abans de la Jenn va ser l'Antoine, que va sortir de Fleet Feet al mig del seu torn i va caure d'esquena per sobre de la barana, encara amb les mans en posició de resar. La Lucy sap molt bé el que és, la gravetat. La Lucy va picar a la porta que la majoria fem veure que ni tan sols existeix. El dia que va passar tot el centre era una bogeria, moltes botigues feien el dia del dos per u. Semblava ben bé que hagués tornat el circ —que hauria sigut estrany, perquè només feia dues setmanes que se n'havia anat; l'havien muntat als solars G i H. S'havien passat dues setmanes fent olor de caramels i de vida animal.

De camí cap a la parada del bus vaig veure un grup de gent apinyada entorn de la barana. Quan vaig mirar a baix ja l'havien tapada amb una lona groga. Veies un reguerol vermell que havia xopat la moqueta allà on s'acabava el groc. I la part desagradable no era aquesta. La part desagradable era mirar amunt i avall —la meva botiga és a la tercera planta— la gent que assenyalava o que feia fotografies amb el mòbil. Recordo que vaig pensar que tant de bo s'hagués mort del cop. I que esperava que allà on fos recordés com havien sigut aquells últims segons a la terra. La gent deia que va fer tota la caiguda cridant, però no crec que tingués por. Aleshores no sabia com es deia.

Aquell dia molt més avall d'on era jo vaig veure dos nanos que feien broma a prop del Cone Zone i feien veure que s'inclinaven sobre la barana i queien. Només eren un pis més amunt de la Lucy i la manta

grog. Es podria pensar que el centre va tancar almenys unes hores. Per deixar que tothom es refés. I que potser encendrien una espelma o alguna cosa. No. No hi ha res que l'aturi, el dia del dos per u. Aquella nit vaig abraçar la Nalia i ens vam adormir totes dues al sofà. Al matí, quan ens vam despertar juntes, els sorollets i els plors infantils em van fer oblidar una mica la nàusea que havia tingut tota la nit.

Torno a comptar texans. Pensa en el que sigui i compta. No pensis en aquell bocinet de tu que voldria haver-ho vist. Ella, dreta a la barana de la quarta planta. La Lucy, volant. Compta.

Mentre sumo Levi's i penso com no ser la Lucy, la senyora guapa que no parla el meu idioma apareixerà darrere meu i em tocarà l'espatlla. Traurà de la bossa una camisa vermella amb un estampat de flors rivetat de pedreria. Me l'ensenyarà. Serà tan vermell que farà una mica l'efecte que ha de cremar i tot. Dirà: «*Gracias, gracias*» unes quantes vegades més i quan marxi em tustarà l'espatlla, i jo li diré: «*De nada, de nada*», que serà mentida, perquè ella ho és tot.

Traducció de Ferran Ràfols Gesa

Foto de l'autor: © Limitless Imprint Entertainment

Avançament editorial per gentileza d'Empúries



Categoria : L'avançat

Etiquetes : Ferran Ràfols Gesa, Nana Kwame Adjei-Brenyah

Bloc a WordPress.com.